

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

1472

Na temelju članka 78. stavka 2. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, broj 118/18) ministar poljoprivrede donosi

PRAVILNIK O SOLI

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Pravilnika

Članak 1.

(1) Ovim se Pravilnikom propisuju zahtjevi kojima u proizvodnji i stavljanju na tržište mora udovoljavati sol namijenjena za konzumaciju i proizvodnju hrane u Republici Hrvatskoj, a odnose se na:

- nazive, definicije i opće zahtjeve
- fizikalno-kemijska svojstva
- dodatne zahtjeve označavanja i
- tehnološki postupak jodiranja soli.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, zahtjevi za označavanje soli propisani ovim Pravilnikom, ne primjenjuju se u slučaju soli koja je sastojak druge hrane.

Postupak obavješćivanja i primjena odredbi

Članak 2.

(1) Ovaj Pravilnik notificiran je u skladu s postupkom utvrđenim Direktivom (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 17. 9. 2015.).

(2) Odredbe ovoga Pravilnika, izuzev članka 4. stavka 2., članka 10. stavka 1. i članka 11. ovoga Pravilnika, ne primjenjuju se na proizvode koji su zakonito proizvedeni i/ili stavljeni na tržište u drugoj državi članici Europske unije ili Turskoj ili koji su zakonito proizvedeni u državi koja pripada Europskom udruženju slobodne trgovine koja je potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru.

Značenje pojmova

Članak 3.

U smislu ovoga Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1) *Sol* je kristalni proizvod koji se pretežno sastoji od natrijevog klorida (NaCl), a može sadržavati i magnezijeve i druge soli u različitim količinama ovisno o podrijetlu i postupku proizvodnje. Prema podrijetlu, sol može biti morska, kamena ili sol iz kopnene slane vode.

2) *Morska sol* je sol koja se dobiva iz morske vode.

3) *Kamena sol* je sol koja se dobiva iz podzemnih naslaga soli.

4) *Sol iz kopnene slane vode* je sol koja se dobiva iz kopnene slane vode.

II. POSEBNE ODREDBE

Označavanje soli

Članak 4.

(1) Odredbe ovoga Pravilnika primjenjuju se ne dovodeći u pitanje zahtjeve za označavanje propisane odredbama Uredbe (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22. 11. 2011.).

(2) Pored podataka propisanih odredbama propisa iz stavka 1. ovoga članka na pretpakovini jodirane soli navodi se datum minimalne trajnosti.

Članak 5.

(1) Sol se stavlja na tržište pod nazivom »sol«.

(2) Naziv »sol« može se nadopuniti i izrazom »kuhinjska«.

(3) Pri označavanju soli, uz naziv hrane, obvezno je navođenje:

a) podatka o podrijetlu soli (morska, kamena, sol iz kopnene slane vode)

b) podatka o vrsti soli s obzirom na veličinu čestica sukladno članku 6. ovoga Pravilnika i

c) izraza »jodirana«.

(4) Sol se može označiti navodom »nerafinirana morska sol« u slučaju soli koja se dobiva prirodnom kristalizacijom i ručnim branjem soli na solnim bazenima.

(5) Sol se može staviti na tržište pod nazivom »cvijet soli« ili »solni cvijet« u slučaju soli koja nastaje kao tanki sloj krhkih kristala soli koji se stvara na površini ugušćene morske vode tijekom kontinuiranog isparavanja pri tradicionalnom načinu proizvodnje soli u kristalizacijskim bazenima.

Članak 6.

(1) Izrazom »fina« označava se sol čije su čestice takve veličine da 80% soli prolazi kroz sito veličine rupica 0,5 mm u kvadratu.

(2) Izrazom »sitna« označava se sol čije su čestice takve veličine da najmanje 80% soli prolazi kroz sito veličine rupica 1,3 mm u kvadratu.

(3) Izrazom »krupna« označava se sol veličine čestica većih od čestica sitne soli.

Fizikalno-kemijska svojstva soli

Članak 7.

Sol, mora udovoljavati sljedećim zahtjevima:

1. mora sadržavati najmanje 97% NaCl, računato na suhu tvar

2. ne smije sadržavati više od 0,5% vode, osim morske soli koja može sadržavati do 5% vode

3. ne smije sadržavati strane primjese vidljive neposrednim opažanjem

4. mora biti bijele boje i bez mirisa s neznatnom nijansom druge boje, izuzev posebnih vrsta soli i

5. 20%-tna vodena otopina soli mora reagirati neutralno na lakmus-papir.

Članak 8.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 7. ovoga Pravilnika, nerafinirana morska sol, mora udovoljavati sljedećim zahtjevima:

1. mora sadržavati najmanje 95% NaCl, računato na suhu tvar

2. ne smije sadržavati više od 7% vode
3. može sadržavati vidljive primjese prirodnog podrijetla koje su posljedica prirodne kristalizacije i ručnog branja soli i
4. ne smije sadržavati prehrambene aditive.

Članak 9.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 7. ovoga Pravilnika, cvijet soli ili solni cvijet mora udovoljavati sljedećim zahtjevima:

1. mora sadržavati najmanje 92% NaCl, računato na suhu tvar
2. ne smije sadržavati više od 7% vode
3. može sadržavati vidljive primjese prirodnog podrijetla koje su posljedica prirodne kristalizacije i ručnog branja soli
4. kristali su vidljivi i lomljivi pod pritiskom prsta i
5. ne smije sadržavati prehrambene aditive.

Tehnološki postupak jodiranja soli

Članak 10.

(1) Sol namijenjena za konzumaciju mora sadržavati 15 – 23 mg joda na kilogram proizvoda.

(2) U proizvodnji hrane obvezno je koristiti sol sa sadržajem joda iz stavka 1. ovoga članka, osim u slučajevima kada sol nije moguće jodirati iz tehnoloških razloga i/ili kada postupak proizvodnje hrane iz tehnoloških razloga ne dozvoljava korištenje jodirane soli.

(3) U tehnološkom postupku jodiranja soli koristi se kalijev jodid (KI), natrijev jodid (NaI), natrijev jodat (NaIO₃) ili kalijev jodat (KIO₃).

Članak 11.

(1) Iznimno od članka 10. stavka 1. ovoga Pravilnika, soli koje nisu jodirane zbog tehnološki opravdanih razloga, izuzev cvijeta soli ili solnog cvijeta i dimljene soli, moraju biti označene navodom: »Nejodirana sol. Dostatan unos joda neophodan je za normalno funkcioniranje organizma.«.

(2) Pri informiranju potrošača o hrani zabranjuju se svi oblici isticanja zdravstvene prednosti konzumacije bilo koje vrste soli koja nije jodirana u odnosu na onu koja je jodirana.

III. UTVRĐIVANJE SUKLADNOSTI

Članak 12.

(1) Za utvrđivanje sukladnosti proizvoda sa zahtjevima propisanim ovim Pravilnikom, u svrhu službene kontrole, koriste se validirane i međunarodno priznate metode.

(2) Za određivanje količine joda u jednom uzorku soli uzima se 5 pretpakovina ili 5 jedinica uzetih s različitih mjesta u slučaju soli u rasutom stanju. Masa pojedine pretpakovine, kao i masa pojedine jedinice u slučaju soli u rasutom stanju koja se dostavlja na analizu, ne smije biti manja od 200 g. Prosječna vrijednost pet određivanja je rezultat za jedan uzorak, a izražava se kao jod ili kao kalijev jodid (KI) u mg/kg.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prijelazno razdoblje

Članak 13.

Sol iz članka 1. ovoga Pravilnika može se i dalje proizvoditi i označavati prema odredbama Pravilnika o soli (»Narodne novine«, br. 89/11 i 141/13) i stavljati na tržište do najviše dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika, a može se nalaziti na tržištu do isteka zaliha.

Prestanak važenja propisa

Članak 14.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o soli (»Narodne novine«, br. 89/11 i 141/13).

Stupanje na snagu

Članak 15.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/17-01/38

Urbroj: 525-09/1649-19-40

Zagreb, 2. srpnja 2019.

Potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske

i ministar poljoprivrede

Tomislav Tolušić, dipl. iur., v. r.

